

HYPERICUM 8, maart 2009

Excursieverslagen FWT-FLORON 2008

P.F. Stolwijk, J.W. Bielen & O.G. Zijlstra

DE LUTTE, 17 mei

De excursie in de Lutte is vanwege de overvloedige regen afgelast

ALBERGEN, 7 juni; 8 deelnemers

Volgens plan werd het voor deze excursie uitgezochte hok 245-487 bezocht. Dit hok, gelegen ten zuidwesten van Albergen, wordt doorsneden door het Kanaal-Almelo-Nordhorn. Toch zijn er onder de 222 taxa, die er vanaf 1989 zijn waargenomen, nauwelijks bijzondere soorten en maar twee RL-soorten. Wel was er *Leersia oryzoides* (Rijstgras) van bekend, maar dat was al meer dan 25 jaar geleden (1982) voor het laatst gezien. Daarna is er diverse malen vergeefs naar deze RL-soort gezocht. We besloten de groep niet te splitsen. Iedereen was er te zeer op gebrand de enige groeiplaats van Rijstgras in Twente te vinden.

Gestart werd bij de brug die van de Gravendijk naar de Gravenallee aan de zuidzijde van het kanaal leidt. Aan de noordzijde van het kanaal kropen we door de berm en langs de oever in westelijke richting. Ieder graspolletje werd van onder tot boven minutieus onderzocht. Tenslotte was het Piet Vogelzang die succes had. Hij had gezocht naar "een gras dat hij niet kende". De pol stond verborgen achter hoge vegetatie direct aan de oever. Rijstgras is een vrij fors en daardoor toch wel opvallend gras. Het eerst viel ons op dat de bladen wel bijzonder ruw zijn. In de flora staan nog een aantal andere goede kenmerken. Nadat door deze vondst de excursie al geslaagd was, maakten we de wandeling tot het eind van het hok af en keerden langs dezelfde weg terug. Daarbij werden er nog diverse kleine bosjes goed bekeken. Bij de brug bezochten we nog even een enigszins schraal graslandje met poel, waarvoor de eigenaar ons toestemming gegeven had. Inmiddels begonnen er druppels te vallen uit de donkere wolk, die ons al enige tijd had gadeslagen. Piet maakte duidelijk dat het met zijn grassenkennis zeker niet zo slecht was. Hij meende *Vulpia bromoides* (Eekhoorngras) te herkennen. Voor een goede controle ter plaatse waren de weersomstandigheden inmiddels wat ongeschikt geworden, maar het verzamelde materiaal leverde later het ultieme bewijs. Slechts een zeer klein deel van het km-hok, het deel aan de noordkant van het kanaal ten westen van de brug werd bekeken. Toch werden er op deze excursie nog 198 taxa gestreept. Daarvan waren er 59 nieuw voor de periode na 1989. Twintig (19 van de Standaardlijst) van de 198, dus 10 %, zijn neofieten, meestal oorspronkelijk afkomstig uit N.-Amerika of verwilderd uit tuinen! Hieronder waren ook de invasieve exoten *Heracleum mantegazzianum* (Reuzenberenklauw) en *Ludwigia grandiflora* (Waterteunisbloem).

DAARLE, 21 juni; 8 deelnemers

De excursie ging vanaf de Dalvoorderbrug westwaarts langs het Overijssels Kanaal, waarbij we eerst de zuidkant verkenden en via de noordzijde terugkeerden naar ons vertrekpunt. In km-hok 232-495 troffen we 242 taxa aan (inclusief na-excursie van Pieter Stolwijk). Aardige

soorten aan de zuidkant waren *Sagina apetala* (Donkere vetmuur) op droge zandgrond langs het fietspad en een enkele *Thalictrum flavum* (Poelruit) in de oeverstrook. Aan de noordkant in de basaltstenen beschoeiing troffen we *Sedum spurium* (Roze Hemelsleutel) en *Hirschfeldia incana* (Grijze mosterd) aan. Verder een flinke populatie bloeiende *Mimulus guttatus* (Gele maskerbloem) en langs een slootrand vrij veel *Rorippa austriaca* (Oostenrijkse kers). Laatstgenoemde soort komt in dit deel van ons district beduidend meer voor dan elders en werd ook gezien in 231-494 (147 taxa). In dit km-hok ook enkele exemplaren van de altijd efemere *Potentilla norvegica* (Noorse ganzerik) samen met de bij ons niet algemene *Chenopodium ficifolium* (en in een nabije sloot *Callitriche obtusangula* (Stomphoekig sterrenkroos). Km-hok 231-495, dat we kort aandeden, leverde als noemenswaardige soort *Festuca brevipila* (Hard zwenkgras) op. In totaal werden hier 102 taxa gestreept.

WIERDENSEVELD, 30 augustus; 11 deelnemers

We zijn in twee groepen op pad gegaan.

De groep van Andries van Renssen bezocht km-hok 231-488 (Hortmeerweg) en vond daar een groot aantal soorten karakteristiek voor droge en natte heide, waarvan de Rode Lijstsoorten hier genoemd worden: *Comarum palustre* (Wateraardbei), *Drosera intermedia* en *D. rotundifolia* (Kleine en Ronde zonnedauw), *Empetrum nigrum* (Kraaiheide), *Gnaphalium sylvaticum* (Bosdroogbloem), *Lycopodiella inundata* (Moeraswolfsklauw), *Nardus stricta* (Borstelgras), *Rhynchospora alba* (Witte snavelbies) en *Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum* (Veenbies). Daarnaast trok een verdwaalde *Panicum capillare* (Draadgiest) onze aandacht.

Er zijn 186 taxa gestreept.

Otto Zijlstra ging met zijn groep oostwaarts, waarbij ze dwars door de heide van km-hok 232-488 (Huurnerveld) trokken en vervolgens de km-hokken 233-488 (Dwarsdijk-Heidehoeve) en 232-487 (Wulpenweg) aandeden. Grotendeels werden dezelfde soorten gevonden als door de andere groep: *Comarum palustre*, *Drosera intermedia*, *Rhynchospora alba*, *Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*. Maar ook *Andromeda polifolia* (Lavendelheide) en *Vaccinium oxycoccos* (Kleine veenbes) werden waargenomen. Doordat we ons hebben beperkt tot de heidegebieden lagen de aantallen gevonden soorten niet hoog: 57 in het Huurnerveld, 114 aan de Dwarsdijk en 71 aan de Wulpenweg.

Daar stond weer tegenover dat een aantal deelnemers de roep van een Kwartel (*Coturnix coturnix*) heeft kunnen horen, geen alledaagse gebeurtenis!

Aan de excursies namen deel:

Johan Alferink, Jacques Bielen, Wytze Boersma, Joop van Damme, Jan Meutstege, Gerrit Meutstege, Dinant Meyer, Harvey Pearson, Andries van Renssen, Henk Ruiter, Jo Schunselaar, Peter Spee, Pieter Stolwijk, Piet Vogelzang, Ismael Wind, Otto Zijlstra.
